№ 107. Sestdeen, 15. septembri 1912. g. 1912.

Maksà,
Jelgawâ eksped. sanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peesuhtischanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreses pahrmainu jamaksà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Maksà,
par pastu peesuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uf ahrsemem
par 1 gadu 5 rub. — kap
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs maksà 3 kap.

Paste kaste № 17.

Isnahk 3 reises nedelà: otrdeenà, zeturtdeenà un sestdeenà.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Skrihwern eelâ № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi maksà: par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Jelgawas Krahj-Aisdewu Kase.

Paschas namâ, Palejas eelâ Nr. 2-a, telefons 45.

Bilanze uf 1. septembri 1912. g. . . . . 2,231,262 rbl. 85 kap.
Reserwes kapitali . . . . . 161,042 rbl. 48 kap.

Maksà par noguldijumeem **6** proz., rehkinot no eemaksas deenas un nenowelkot krona nodokli. **Nem** par aisdewumeem pret obligazijam **7** proz., pee kam wisi aisdewumi swabadi no wekseku papireem un ziteem nodokleem. **Ismaksà** wisus noguldijumus bes jebkahdas ussazischanas.

Darba laiks no pulksten 10 lihds 2 deenà. **Walde.**

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas darbibas pahrskats par 1911. gadu.

XIV.

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas Sehklkopibas Sekzija.

Preekschneeks: muischas ihpaschneeks K. Jansons; rakstwedis sehklu spezialists: K. Saldaws; lozekli: agronomi J. Bergs, J. Bisseneeks, P. Lejinsch un K. Rosits; J. Priwerts, P. Osolinsch, T. Jansons.

Kurseme un Widseme jau no seneem laikeem eewehrojama kà labu sehklu audsinataja seme. Widsemes linsehklas eeguwuschas pasaules slawu. Baltijas rudsi nodereja Wahzijas „semkopibas tehwam" Tehram jau preeksch 100 gadeem rudsu sehklas uslaboschanai Wahzijà, Widsemes un Kursemes meeschus meklè alus daritaji un gruhbu isgatawotaji un pehdejà laikà Kursemes bastarda ahbolina sehklas leelà mehrà parahdijuschàs pasaules tirgù.

Laukfaimneezibas sehklu isplatischanu Ekonomiskà Sabeedriba peekopa jau no winas dibinaschanas, bet lauksaimneezibas kulturai Baltijà plaukstot, daudskahrtigee peeprasijumi is semkopju widus pehz galwojama sehklas materiala mudinaja Sabeedribas darbibu ari schinî sinà paplaschinat, nodibinat sewischku sehklkopibas sekziju, kura waretu spezieli nodotees tikai schahdu prasibu apkalposchanai. Schahda sekzija wahrda plaschakà nosihmê darboja jau otru gadu. Wina sawà usdewumà tad ari nehmusi sinamu widutajibas lomu Sabeedribas beedru un tàpat zitu latweeschu lauksaimneeku sehklu raschojumus eeksch- un ari ahrsemes tirgos representet, tàpat apgahdat Sabeedribas beedru un zitu lauksaimneeku wajadsibam galwojumus is labakàm ahr- un eekschsemes audsinatawam eeguhtus gan lauk-, gan saknu sehklu materialus. Lai sekmigaki schinî sinà waretu darbotees, Sabeedribas sehklkopibas sekzija eerihkoja sehklu kontroles nodalu, aizinadama Sabeedribas darbà preeksch tam sewischki sagatawojuschos spehku — spezialistu. Sehklu kontroles nodalà sehklu materiali, gan eewedamee, gan iswedamee teek daudspusigi ispehtiti, kà zaur mekanisko, tà pa dalai ari kimisko analisi. Teek pahrbaudita sehklu tihriba, usstahdita peemaisijumu karakteristika (botaniska analise), absolutais graudu swars, kà ari warbuhtigà dihgschanas spehja. Nodala krahj ari pehz eespehjas wisus uf sehklkopibu ateezoschos materialus (kolekzijas, herbarijas u. t. t.).

Leelakàm tirgus prasibam eerihkota, atteezigàm jaunlaiku maschinam apgahdata sehklu tihrischanas un schkiroschanas telpa pee Ekonomiskàs Sabeedribas Jelgawas noliktawas, Katolu eelà 46.

Galweno weetu sehklu apgrosischanà lihds schim ir eenehmuschas ahbolina sehklas, starp kuràm pirmà weetà stahw Kursemê un wispahrim Baltijà audsetàs, sewischki bastards jeb tà sauzamais „sweedru ahbolinsch" (Trifolium hybridum).

Schi ahbolina suga Kursemê, Dobeles aprinkî aug jau no laika gala mitrâs mahlainâs semês, sewischki lauku grahwmalês un tika jau preeksch 40 g. diwkrahsaino seedu dehl saukta par sarkano-balto ahbolinu, jo teescham schis stahds ir krustojums starp balto un sarkano ahbolinu un tadehl teek saukts par bastarda ahbolinu. Kà kulturas augu to Baltijà nekur nesehja, jo lopi stahdu ne labpraht ehd drusku suhras garschas dehl. Apmehram 20 gadus atpakal Behrj-Sihpeles Behtinu saimneeks bij 10 mahrzinas sehklu israksijis is ahrsemem un apsehjis weenu puhrweetu, no kuras nokuhlis wairak kà 10 pudu sehklu. Scho isdewigo mehginajumu aprakstija ar aisrahdijumeem, kà schis sehklas audsejamas un eewahzamas, agronoma J. Bisseneeka „Lauksaimneeku Kalendarà" 1894. gadà, pehz kam pamasam weens pehz otra zentigakee lauksaimneeki Saleneekos, Jehkabneekos, Behrsmuischneekos, Sesawneekos, un sewischki Jahnis Gauja sawàs daudsajàs krona muischàs sahka mehginajumus atkahrtot un wisi bij pahrsteigti no labàm sekmem un leeleem eenahkumeem no bastarda ahbolina sehklu audseschanas. Tagad sasneedz jau raschas no 15—18 pudu sehklu no puhrweetas un labos gados nereti 150 rublu skaidra eenehmuma no puhrweetas. Daschs masgruntnerks eenem 3—4000 rbl., bet muischu turetaji Gauja un Küns, Audruwas muischà pat 20—30,000 rbl. gadà no bastarda ahbolina sehklam.

(Turpmak beigas.)

No ahrsemem.

50,000 zilweki gahjuschi bojà.

Parisê peenahkusi no franzuschu misionareem Kinà telegrama, kurà wehstits, ka Tsche-Zsjamas prowinzê zaur breesmigu weesuli ispostitas weselas pilsehtas, meesti un sahdschas. Ap 100,000 gimenem ispostita wisa eedsihwe un zaur weesuli sazeltos pluhdos ap 50,000 zilweku dabujuschi galu.

Turzija.

Konstantinopolê, 24. (11.) sept. Italeeschu eskadre demonstrê un rihkojas pee Hiosas salas un gar Asijas peekrasti.

Sadursmes pee Melnkalnes un Serbijas robescham turpinas. Malisori usbruhk turku apzeetinajumeem.

Serbijas kara materialus, kuri Iskibà aptureti, turku waldiba leedsas isdot, lai gan Serbija par aptureschanu ir protestejusi.

Bitlisas wilajetà, Mas-Asijà, kurdi prasa no armeneeschem, lai noraksta wineem, kurdeem, pusi semes ihpaschumu. Pretejà gadijumà kurdi draud nodedsinat armeneeschu zeemus.

Romà, 24. (11.) sept. Apstiprinas sinas par flotes demonstraziju pee Smirnas. Politiskàs aprindàs isskaidro demonstraziju ar to, ka Italija sawu politiku pret Turziju grosijusi, tadehl ka Turzija negribot peekahptees un slehgt meeru. Ja Turzija wehl turpinaschot pretestibu, tad Italijas flote us-

Pasaules pahrne.

Gaita.

No K. Jakobsona.

Ak, zik smags, zik gurds mans gahjeens —!
Plok no wina zeła oli . . .
Pelekais mans muhscha dwihnis
Spehlê melodijas sehras —
Manas sirschu melodijas
Spehlê, spehlê, spehlê . . .
Spehlê, isspehlê un aprauj,
Kamehr apklust trokschni, isdseest domas,
Isisihk juhtas, gaita sastingst,
Sirdi apnem nahwes dwasca.

Sihkumi.

Keisara Napoleona I. atgreeschanàs Parisê. Laikraksta „Zeiten und Völker" sewischkà burtnizà, kurà jo plaschi apskatiti notikumi preeksch 100 gadeem, par Napoleona atgreeschanos no Kreewijas 1812. gadà, lasams: Wezà, diwritenu pasta kaleschà keisars Napoleons, no Kreewijas nahkdams, 18. dezembrî, pulksten 1½ naktî eeradàs galwas pilsehtà, Tiljerijas pils wahrtu preekschà, pee di Karusela laukuma. Wezàs gwardijas grenadeers, kas tur ispildija sarga weetu, negribeja laist kaleschu pagalmà, atsaukdamees uf pawehli, ka winam atlauts laist zauri tikai galma kareetes. Grafs Wonsowitschs, kas lihds ar Witschenzas herzogu Napoleonu pawadija, tuhlin steigschus islehza no rateem un isskaidroja saldatam, ka ratos sehdetajs esot keisars pats. „Juhs ar mani jokojatees!" grenadeers atbildeja. „Tas newar buht keisars, jo es wehl wakar lasiju „Moniteur'à", ka winsch wehl atrodas Smolenskà." Tagad grafs peeprasija, lai eerodas gwardijas ofizeers, kas sargu nodaku komandê, bet ari tas eesahkumà, lai gan laipnakos wahrdos, pretojàs tàpat. Bet kad winu peeweda pee rateem, winsch tuhlin pasina sawu pawehlneeku un dsili aisgrahbts paklanijàs. Tikai tagad atwehràs wahrti, un pehz mas azumirkleem keisars eegahja pilî, kur wina negaidità eeraschanàs, saprotams, sazehla wisleelako ustraukumu. Napoleons stingri aisleedsa kutru troksni, kas keisareeni waretu usmodinat, un dewàs tuhlin uf sawàm istabam.

Zik daudz leelaks sweschneeku skaits bijis Napoleona armijà, nekà frantschu, peerahda wina isteizeens uf Sw. Helenas salas: „Frantschi newar par mani schehlotees. Lai tos taupitu, es upureju wahzeeschus un poļus. Kara gahjeenà es pasaudeju 300,000 wihrus, tatschu to starpà nebij 80,000 frantschi."

Grahmatu plaukts.

Redakzijai peesuhtitas schahdas jaunisnahkuschas grahmatas:

„Gows gruhsniba, dsembeschana un teła ehbinaschana, kopschana un slimibas. (Ar 51 sihmejumu.) Sarakstijis weterinarahrsts A. Kirchensteins. — Jelgawà, 1912. g. Drukats Latw. Lauks. Ekonomiskàs Sabeedribas drukatawà.

— Grahmata, kurai 118 l. p., sastahdita no plaschi un teizami pasihstama leetprateja, wiseem lauksaimneekeem uf siltako eeteizama eegahdaschanai un ruhpigai lasischanai, lai no tàs smeltos daudz derigus un nepeezeeschamus padomus lopkopibà.

„Druwas" 9. burtnizas sakurs:

Ed. Wulfa Dseedataja. Stahsts. K. Skalbes Isdeguschà skumju meschà. J. Seska Waloda un tautiba. Walodneezisks etnografisks apzerejums Lermontowa Spoku kugis. Leona Paegles Swehtku behrns. Kahrła Skalbes Gahjeens zaur dsirnawàm. R. Klaustina Latwis kulturas un religijas mijkrehslî. (Turpinajums). A—ta L. Sem nakts tumsas spahrneem. Nikolaja Kaminska Pee krusttehwa. G. K. Gaisa juhras bagatibu ismantoschana. (Beigas). Sosus Michaelisa 1812. Muhschigais meegs. Lejas-Kruhmina tulkojums. (Beigas). Jahna Kahrstena Dsejas. Leona Paegles Gahju putni. Stahsts. J. K. Tautas isglihtiba ahrpus skolas. II. A. Sauleescha No weena wahrda.

Literatura un dsihwe. Par paschnahwibu zehloneem. Skolneeku paschnahwibas. Sinas par issuhtiteem. Kreewijas studejoschàs seeweetes. Kinematografs un teatris. Meitenu audsinaschana. Mihlestibas isskaidrojumi.

Sinatne un technika. Automobili. Jauni energijas awoti. Zik tahlu mehs redsam debesis.

Kronika. Mahkslas peelikums: A. Rodena — Bronsas laiks. Musikas peelikums: E. Dahrsina — Mahtes dseesma.

Konwersazijas wahrdniza. 79. burtniza. (Sandschaka — Schlesija). Rigas Latweeschu Beedribas Derigu Grahmatu Nodalas isdewums. Drukata Grahmatruhpneeku Ekonomiskàs Sabeedribas drukatawà, Jelgawà.

ahkschot usbrukumu. — Meera sarunas naw wehl pahrtrauktas. Us meera sarunam Schweizê ir eerabees ari Egiptes kediws.

Konstantinopolê, 24. (11.) sept. Schejeenes diplomatiskâs aprindâs apgalwo, ka leelwalstis pasinojuschas turku waldibai, ka nepeelaidischot karu Balkanos. Ja Bulgarija peeteiktu karu, tad tas buhtu pret leelwalstu gribu.

Belgradê, 24. (11.) sept. Awise „Samouprawa" issludina waldibas paskaidrojumu, kursch skan, ka eewehrojot leelwalstu zenschanos, usturet Balkanos meeru, wisas baumas par to, ka karsch nenowehrschams, esot bes pamata.

Leelknass Nikolajs Nikolajewitschs Franzijâ.

Nanfijâ, 23. (10.) septembrî. Plkst. 1 deenâ Wina Keisariskâ Augstiba Leelknass Nikolajs Nikolajewitschs ar laulatu draudseni franzuschu kara ministra Mikerana pawadibâ eeradâs Nanfijâ, kur winu stazijâ sagaidija waldibas eestahdes un pilsehtas galwa jeb mers. Plkst. 2 deenâ Wina Keisariskâs Augstibas klahtbuhtnê bija kara spehka parade.

Nanfijâ, 24. (11.) sept. Generals Kaulbars isteizâs pret „Figaro" korespondentu, ka winsch esot isbrihnijees par franzuschu armijas leelisko progresu. Wiswairak winsch zeenot kara spehka disziplinu, isturibu, aukstasinibu, kara materialu pilnibu un gaisa lidotaju brihnuma darbus.

Kreteeschu deputati Atenâs.

No Atenam sino 24. (11.) septembrî. Kreteeschu deputati pilnâ sastahwâ eeraduschees Atenâs. Wini usaizina greekus, pabalstit winu leetu, jo tagadejs moments esot preeksch tam noderigs, galigi isschkirt jautajumu par Kretas peeweenoschanu Greekijai.

Marschals von Biebersteins †.

Badenweilerâ, 24. (11.) sept. Nomira wahzu suhtnis Londonâ, marschals von Biebersteins, kursch sche usturejâs ahrsteschanâs noluhkâ.

Berlinê, 24. (11.) sept. Marschals von Biebersteins no 20. augusta atradâs Badenweilerâ. Pehdejâs deenâs winsch jutâs nelabi un likâs gultâ. Par slimneeka stahwokli nekahdu baschu nebija. Nahwe eestahjâs peepeschi zaur sirdstreeku.

Marschals von Biebersteins nesen tika pahrzelts us Londonu no Konstantinopoles, un no wina sagaidija, ka winsch panahks wahzu-anglu atteezibu uslaboschanu.

Mohamedu Alija sauz atpakal.

Tabrisas kreewu generalkonsulatam, kâ Pel. tel. ag. sino, no Tabrisas eedsihwotaju prekschstahwjeem eesneegts kolektiws luhgums, lai bijuschais schachs Mohameds Alijs greeschas atpakal. Taî paschâ laikâ nosuhtitas telegramas Wina Majestatei Kungam un Keisaram, anglu kehninam un Persijas ministru padomei. Telegramâs luhgts, lai wezo schachu atkal zek us trona, jo winsch weenigais esot spehjigs nowehrst semê jukas un pasargat walsti no posta. Eedsihwotaji zer, ka ar Mohameda Alija eeraschanos semê eestahtos meers, ja anglu un kreewu waldibas schachu pabalstitu.

Salars ud Doule eenehmis Senni, Persijas Kurdistana galweno punktu.

1913. gads.

Kahds japanu majors (Otojiro Kawakami) sarakstijis grahmatu sem wirsraksta „Eiropas karsch 1913. g." Japanu autors parego, ka Wahzijai iszelsees karsch pret Franziju, kurai ees palihgâ Italija, Anglija, Belgija un Danija, tâpat Kreewija buhs Franzijai draudsiga un ar saweem pulkeem saistis pee wahzu robeschas dalu wahzu armijas. Wahzijai schaî karâ palihdsês tikai Austro-Ungarija, un tomehr Wahzija isees no zihnas kâ uswaretaja. Holandeeschi ais aprehkina atsihs, ka masakais launums preeksch wineem ir peeweenotees Wahzijai. Austro-Ungarija ees pret Italiju, sakaus tâs floti, un italeeschu armija ees bojâ Po lihdsenuma purwajos. Tad austreeschi palihdsês isschkirt zihnu us frantschu semes. Pehz kaujas pee Litticheš un Maasas apzeetinajumu eenemschanas wahzeescheem nenahkschotees gruhti, anglu pulkus Belgijâ peespeest us padoschanos. Dani un angli kopâ buhtu wahzeescheem wisai bihstami, ja nenahktu palihgâ grafs Zepelins ar sawu gaisa kreiseru eskadru. Pehz kara Franzijâ nahkschot pee atsihschanas, ka pee kara iszelschanâs bijusi wainiga Anglija, kura ilgi musinajusi us koru pret Wahziju. Kahds frantschu ofizeeris, kuram wahzeetis parahdijis scho grahmatu, peesihmejis: Japani, leekas, nepasihst muhsu armiju, jo zitadi wini wahzu uswaru neistehlotu tik weeglu." Te gan ir darischanas tikai ar japanu ofizeera fantasiju, tomehr wahzu autors, pehz kura grahmatas soturs atstahstits, eeskata grahmatu par eewehribas zeenigu darbu un sewischki anglu politikeem eeteiz ar to eepasihtees. Pehz schi pascha autora domam, frantschi un angli esot pahrleezinati, ka 1913. gads buhschot preeksch Eiropas leelu notikumu gads.

No eekschsemem.

Par nodewam mahzitajeem.

Walmeeras aprinka polizijas walde atgahdina ar zirkularu no 28. augusta ar Nr. 16 pagastu wezakeem, ka katrâ gadijumâ un katrai personai, kad ta peeweed un nodod preeksch mahzitaja waj kestera kaut waj masakâs dakâs malku, seenu, salmus, labibu u. t. t., jaisnem no sanehmeja kwihte un ta tuhlin janodod pagasta waldei kontroles labad. Galiga un wispahriga kwihte par nodewu sanemschanu pagasta wezakajam jasanem no draudses preekschneeka tikai pehz wisu nodewu pilnigas sanemschanas. Draudses preekschneekam naw peenahkums west kontroli un tas ir atbildigs tikai teeschi pret pagasta waldi.

Pagasta skrihweru pensijas kases jautajums.

Widsemes igaunu balâ skrihweri jau senak nodibinajuschi sawstarpeju palihdsibas beedribu, bet ta nepilnigo statutu dehl nihkuloja. Pehdejâ laikâ schi beedriba greesusês pee eekschlietu ministrijas ar luhgumu, lai dibina skrihweru pensijas kasi, lihdsigu tautskolotaju pensijas kasei. Sakarâ ar to, semneeku leetu komisareem esot peeprasits, isteikt sawas domas schaî leetâ.

Kreewu semkopju ekskursija us Widsemi.

Witebskas gubernas semkopibas wezakais spezialists waldibas agronoms ekskursê wehl schogad ar 12—15 weetejeem semkopjeem pa Widsemes gubernu, lai eepasihtos ar schejeenes semkopibu.

Turkestanas sapeeru dumpja sekas.

Kâ „Now. Wremja" sino, tad augschminetâ dumpja dehl tikschot no amata atlaistas daschas komandejoschas personas. Wisupirms tikschot atlaists treschâs sapeeru rotas komandeers kapteins Godlewskis-Godilo, kursch proteschejis dumpineeku galwu Hesenu, un tad wehl tikschot atlaists Turkestanas sapeeru brigades komandeers generalmajors Makischewskis.

Peterburga. Naktî us 8. septembri peenahkts mehginajums nodedsinat basnizu, kuru zek par peeminu Romanowu namma trihssimts gadu waldischanas jubilejai. Kahds no sargeem bij nakti pamanijis basnizâ uguni un klahtpeegahjis atradis kasti, kurâ degusi waska sweze, bet tai lihdsâs bijuschi nolikti diwi trauki ar benzinu, kuram wajadsejis eksplodet un iszelt ugunsgrehku wehl nepabeigtajâ basnizâ. Ja laundareem buhtu winu nodoms isdewees, tad uguns droschi ween buhtu pahrgahjusi ari us pretschu peestahtni, kas tupat lihdsâs atrodas, un tâ iszeltos milsigs ugunsgrehks. Ussahktâ ismekleschana lihdsschim wehl naw dewusi nekahdu panahkumu.

— Wiltus-barons. Peterburgas polizija pehdejâs deenâs meklê kahdu kursemneeku, wahrdâ J. D. Sehweli, kursch usdodotees par baronu, sarihkojot labakos restoranos usdsihwoschanu, bet pehz tam leedsotees maksat. Weesnizu saimneekeem winsch atstahjot wisitkartes us daschadu augstu personu wahrda un leekot wehlak atnahkt pehz naudas. Bes tam scho „baronu" apwainojot ari par naudas peesawinaschanos un isschkehrdeschanu, ko tas isdarijis, buhdams pee tirgotaja D. par sulaini.

— Prahwu pret generali Uchatsch-Ogarowitschu eesahka isteesat 10. septembrî Peterburgas kara apgabala teesa. Pret Uchatsch-Ogorowitschu zek apsuhdsibu, ka winsch, buhdams japanu karâ par transporta preekschneeku Mandschurijâ, zaur nepareisu rihzibu nodarijis kronim saudejumus par 1,200,000 rubleem. Bes tam winsch apsuhdsets ari par kukulu nemschanu. Tâ no Kinas tirgotaja Tisontaja winsch sanehmis 50,000 r., no inscheneera Szepurschinska weenreis — 55,000 r. un otrreis — 40,000 r. un wehl no kahda peegahdataja Logoseta — 12,000 r. Prahwas isteesaschana wilksees apmehram weenu nedeku. Apsuhdsetais par wainigu neatsihstas un wisus pret winu zeltos apwainojumus noleedz. Prahwâ bij issaukti 40 leezineeki, bet no teem eeraduschees tikai 6. — Par transportu preekschneeku Mandschurijas armijâ Ogorowitschs sabijis tikai no nowembra mehnescha sahkot 1904. gadâ lihds 25. julijam 1905. g., bet schinî ihsajâ laikâ paguwis isstehret 13 miljonu rubku. Nihkodamees ar transporteem, winsch pat wirskomandeeram nesneedsis nekahdu sinu, bet kontroleereem atbildejis, ka teem naw teesibas prasit, lai isdod kara noslehpumus. Kâ raksturigu faktu no wina rihzibas peewed sekoschu gadijumu: kahdâ weetâ par sahls suhtijuma aisgahdaschanu 60 werstu tahlumâ samaksati 15 rbl. par pudu, kaut gan taî weetâ, us kureeni sahls westa, to warets pirkt par 1 rbl. pudâ. Ja kahds winam eebroschinajees ko pahrmest, winsch atbildejis, ka kara laikâ nedrihkstot raudsitees us naudu. Beidsot tomehr kontrole neatlaidusês un zehlusi wina darbus gaismâ.

Maskawa. Kreewu-Asijas bankâ eeradees kahds Polaks un wehlejees diskontet kahdu wekseli par 30,000 rbl. Tuwak apraugotees israhdijees, ka wekselis wiltots. Wainigais apzeetinats.

Poltawa. Poltawas gubernâ nodarbinatee serbu bulgaru strahdneeki, kas stahw kara klausibâ, sanehmuschi pawehli desmit deenu laikâ eerastees Belgradê resp. Sofijâ.

Tschusowa. Tschusowas peestahtnes tuwumâ leelos apmehros degmeschi. Pee dsehschanas darbeem dabujuschi galu 18 zilweki.

Suwalki. Leischu kandidatura. Tâ ka Suwalku guberna peeder pee Polijas, tad no wisas gubernas us walsts domi iswehl tikai weenu weenigu deputatu. Wairums no gubernas eedsihwotajeem ir leischi un teem ir droschas zeribas eewehlet sawu kandidatu, ja tikai wineem buhs weenprahtiba sawâ starpâ. No 40 balsotajeem 14 eewehl sihkgruntneeki, 10 pilsehtneeki un 16 leelgruntneeki; pirmâs diwas kurijas sastahw gandrihs tikai no leischeem un daschos aprinkos ari wairums leelgruntneeku ir leischu tautibas. Par nopeetnako kandidatu no schâs gubernas usskatams lihdsschinejais deputats Bulats, bet ar winu naw apmeerinata leischu klerikalâ prese. Kâ „Liet. Zin." raksta, tad par Bulata pretkandidatu tapschot usstahdits wirspreesteris Narjanskis, agrakais „Saltinis" waditajs, tagad Seinu biskapa kanzlejas pahrwaldneeks. Minetais preesteris jau sahzis apbraukat eewehrojamakos gubernas zentrus, lai pats pahrleezinatos par wehleschanu agitaziju. Pehz laikrakstu domam, preesteram tomehr us eewehleschanu nekahdu zeribu neesot. Leischu neweenprahtiba warot beeschi nahkt par labu winu politiskajeem pretineekeem poleem, jo ja masgruntneeku un pilsehtneeku balsis sadala, tad eespehjams, ka leelgruntneeki isweed zauri sawu kandidatu. Warot pat notikt, ka garidsneeki noslehds ar poleem kompromisu un us domi aiseet kahds pahrpokojees leischu leelgruntneeks.

Widseme.

Riga. Wisaugstakâ pateiziba. Widsemes gubernators hofmeistars ihstens walstspadomneeks N. A. Sweginzows aplaimots ar Wina Majestates Kunga un Keisara schahda satura telegramu:

„Riga. Gubernatoram. Usdodu jums pasinot pilsehtas domei un winas personâ Rigas eedsihwotajeem Manu pateizibu par isteiktâm ustizigu pawalstneeku padewibas juhtam.

Nikolajs."

Schi telegrama sanemta kâ atbilde us telegramu, kuru Widsemes gubernators aissuhtija 9. septembrî un kurai bija schahds saturs:

„Belowescha. Pils. Wina Majestatei Kungam un Keisaram.

Wehledamâs tautas atminâ usturet dsihwu godbijigu atminu par slaweno gadu, kad kreewu tauta sawam Zaram par slawu seedoja it wisu dsimtâs semes aissargaschanai, Rigas pilsehtas dome nolehma kâ papildinajumu peemineklim-swehtnizai asigneteem 25,000 rbl. issneegt no pilsehtas sumam 200,000 rbl. mahksias skolas zelschanai un 25,000 rbl. nodot feldmarschala knasa Barklaja de Tolli peemineklja zelschanas komitejai, kuram noluhkam jau pilsehtas eedsihwotaji labprahtigi seedojuschi wehl 22,000 rbl.

Tehwijas kara warona, pee pilsehtas peederigâ feldmarschala, knasa Barklaja de Tolli peemineklja pamata likschanas deenâ, suhtidamas karstas luhgschanas par Juhsu Keisariskâs Majestates un wisas Augstâs Gimenes dahrgo weselibu, pilsehtas walde, pilsehtas domes lozekli, Leelâ un Masâ Gildes ar zunftem, 14 dseedaschanas beedribas, 19 brihwprahtigo ugunsdsehseju beedribas un 15 sporta beedribas, skaitâ 4000 zilweki, swinigâ gahjeenâ eeradâs Pils laukumâ pee 1912. g. slawas peemineklja un pehz daudskahrtigi atkahrtotas himnas, kas tika pawadita no daudz tuhkstoschu sapulzejuschos ilgi nerimstoscheem „urâ" sauzeeneem, pilsehtas dome, kâ weetejo eedsihwotaju juhtu isteizeja, luhdsa mani usdroschinatees nolikt pee Juhsu Keisariskâs Majestates kahjam ustizamu pawalstneeku besgaligas padewibas un mihlestibas juhtas un luhdsa Juhs, Waldineek, tizet, ka weetejee eedsihwotaji ir gatawi us leelâs Kreewu semes Patwaldigâ Wadona pirmo pawehli dotees aisstahwet sawa Patwaldneeka Zara un dahrgâs tehwijas godu un slawu."

— Ais wahrischanas mahksias skolas isskahrtnes. Sem schahda wirsraksta eeweetots awisê „Birsch. Wedomosti" raksts no Rigas: Mehneschi trihs atpakal semneeks Andrejs Mikelens lasija awisês sludinajumu, kurâ kahda dama peesolija eepasihschanos ar prezibas noluhku. — Mikelens nosuhtijis pehz usdotâs adreses wehstuli, isteikdams tanî wehleschanos eepasihtees. — Drihsumâ winsch sanehmis atbildi. Israhdijees, ka wehstuli rakstijusi wahrischanas mahksias skolas (Rigâ, Paulutschi eelâ 17) turetajas Rosalijas mahte, Elisabete Pluhme, 65 gadus weza. Wina eepasihstinajusi Mikelenu ar sawu 35 gadus wezu meitu, wahrischanas skolas turetaju. Meita Mikelenam patikusi, un Mikelens us sawas nahkoschâs seewas mahtes un sawas lihgawas preekschlikumu nometees pee winâm dsihwot. Tâ nodsihwojuschi trihs mehneschus. Pa scho laiku Mikelena nauda (wairak nekâ 2000 rbl.) ais daschadâm aisgaitem pahrgahjusi nahkoschâs seewas mahtes kabatâ, bet kahsas arween tikuschas atliktas us wehlaku laiku. Nesen Mikelens dabujis sinat, ka wezenes meita Pluhme naw wairs jaunawa, bet swescha wihra seewa, kura atschkihrusês no wihra. Winsch sahzis noprast, ka te winu krahpjot un usstahjis pasteigtees ar kahsam, waj ari atmaksat wina naudu, kuru eedewis Pluhmei. — Abas seeweetes no sahkuma wisadi nopuhlejuschâs apmeerinat Mikelenu, bet pehzak mitejuschâs pawisam ar winu runat. Daschas deenas pirms slepkawibas, kad Mikelens atkal usnehmis walodu par sawu naudu, winam taisni pasazijuschas, lai tikai taisotees lauka no mahjas, un ka no wina nekahdas naudas winas neesot sanehmuschas. — Sestdeenâ, kad neweena nebijis mahjâs, Mikelens, kâ domajams, atkal ussahzis walodu ar wezeni naudas un meitas pehz. Iszehlusês kilda, kurâ Mikelens ais ustraukuma sewis nesawaldidams, metees wirsû wezenei un to noschnaudsis. Pehz tam Mikelens, israhwis klaht nehsato brauninu, eelaidis sew lodi deninos. — Us schahweena trokšni gan saskrehjuschi mahjas eedsihwotaji, bet atraduschi tikai diwus lihkus. — Leetâ ussahkta ismekleschana, kurai jaisskaidro, starp zitu, waj Mikelens weenigais tikai kritis par schâs „wahrischanas mahksias skolas" upuri, jeb waj tam lihdsiga darbiba naw bijusi schâs skolas spezialitate? — Schâs dramas waronis — Mikelens, persona, kas ne bes sawas eewehribas Baltijas gubernâs. 1905.—1906. gados winsch kalpojis par wadoni soda ekspedizijam, kuras toreis darbojâs Baltijâ. — Winsch braukajis kopâ ar soda ekspedizijas pulzineem, usrahdidams rewoluzionaru „perekkus", usdodams kustibas waditajus u. t. t. Zehsu aprinki winam peederot sawas mahjas, bet baididamees no semneeku atreebibas, winsch tur nedsihwojis.

No Pinkeem. Ugunsgrehks. Leel-Antinos 4. septembrî nodega rija, par kuru 350 rbl. leels saudejums. Domâ, ka uguns peelikta.

No Inzeema. Kauschanâs. Swehtdeen, 2. sept. schejeenes Wehja krogû iszehlâs kauschanâs, pee kam daschi schahwa pat ar rewolwereem, bet gan neweenu neeewainoja. Turpretim ar siteeneem lihds nesamanai sadausits kahds Andrejs K. no Sednu mahjam. Winam nolaupits ari maks ar 40 r.

No Rosbekeem. Jubileja. Scha gada 22. un 23. septembrî Rosbeku pagasta walde isrihko Rosbeku Ruzkas 2 klasu ministrijas skolas telpâs schâs skolas 25 gadu pastahweschanas jubileju. Sestdeen, 22. septembrî buhs goda meelasts ar jaukta un wihru kora dseesmam. Pa goda meelasta laiku

spehlès orkestris. Sahkums plkst. 4 pehz pusdeenas. Peedalischanàs maksà 1 rbl. 25 kap. no personas. Skaidrs atlikums skolas telpu paplaschinaschanai. Swehtdeen, 23. sept., teatrs; uswedìs „Dsihwes leetuwens". Pehz teatra balle. „L."

No Mahlupes. Pastahwigais leetus leelâ mehrâ kawè wasaraja nokopschanu. Ari rudsu (sehja) nowilzinata plihds septembra pirmajam deenam un paredsams, ka dzeesgan leela teesa paliks neapsehta. Pahrakà mitruma dehl puhst kartupeli.
—t.—

No Zeswaines. Brauzot pa Walkas-Stukmanu dsesszeku, pee Zeswaines stazijas redsams ahrkahrteji baudsi peedsihta apsahgeta koku materiala. Wiss tas no apkahrtejeem mescheem pluhst us pilsehtam un ahrsemem. Wispahr pee katras Walkas-Stukmanu zeka stazijas stahw koku blahki un katru deenu kustas pretschu wilzeeni tikai ar kokeem ween lahdeti.
—tt.—

Kurseme.

Leepaja. Walsts domes wehleschanu leetà pilsehtas walde, kà weetejee laikraksti sino, jau 9. septembrî nodewusi polizijai behl issneegschanas otràs kurijas wehletajeem slehgtus kuwerus ar usaizinajumeem, peedalitees pee wehleschanam.

— Walsts domes wehleschanu leetà atteezotees us Leepajas latweeschu wehletaju grupu apweenoschanos „L. At." paskaidro sekoscho. Pamatojotees us jau agrak westàm sarunam starp weetejo latweeschu wehletaju grupu preekschstahwjeem, pirmdeenas wakarà, 10. septembrî sch. g. notika scho preekschstahwju kopiga apspreeschanàs par wisu Leepajas latweeschu wehletaju apweenoschanu preekschstahwoschàs walsts domes wehleschanàs. — Pee schìs apspreeschanàs peedalijàs sekoschee kungi: Apinis, Sleinis, Seetinsch, Rolis, Seskows, Sihmanis, Sumbergs, Lejinsch un Skujeneeks. Noskaidrojot daschado weetejo latweeschu grupu wehleschanàs klahtesoschee kungi nahza pee gala resultata, ka ir eespehjams wiseem Leepajas latweescheem stahtees kopigi pee wehleschanam. Pee tam ari nolehma sasaukt kopigas wehleschanu preeschsapulzes: pirmai kurijai peektdeen, 14. septembrî un otrai kurijai pirmdeen, 17. septembrî. — Nolemjot mineto apweenoschanos Lejina un Skujneeka kungi aisrahdija, ka wini tahdai apweenoschanai simpatisejot, un esot informeti, ka ari winu domu beedri tai peekritòt, bet ka wini neesot sewischki no tàm aprindam pilnwaroti, par kuru peekritejeem wini sewi skaitas. — Tapehz schee abi kungi ari patureja sew teesibas dot galigu atbildi pehz tam, kad wini no sawàm aprindàm buhs us wehletaju apweenoschanos peenahzigi pilnwaroti. Tagad nu treschdeen, 18. septembrî no mineto kungu puses tika kategoriski pasinots, ka awises „Dsihwes" aprindas nolehmuschas ar zitàm weetejàm latweeschu wehletaju grupam kopigi pee wehleschanam neeet. — Tahdejadi tagad no latweeschu wehletajeem apweenojuschàs tà dehwetàs „posizijas" un „oposizijas" grupas, isnemot augscham minetàs „Dsihwei" peeslejoschàs aprindas.

No Neretas. Salà, pee Neretas sudmalam, swehtdeen, 2. septembrî, bija sarihkoti „rudens swehtki" ar kinematoprafa israhdi. Eewehrojot jauko weetu, publikas bija salasijees daudsi un rihkotajeem, domajams, atleza laba summa pelnas. Ari publika wareja buht apmeerinata: dsirdeja apmeerinoschu musiku, redseja „kumedinus" un galwenais dabuja „swaigà gaisà" pazeenatees pee kuplàs bufetes ar „garigeem" dsehreeneem, protams, kam to atlahwa maks. Kà arweenu tas israhkojumos pee mums mehdsi buht, tà ir schoreis zenas dsehreeneem un uskoschameem bija sakahpuschas stipri pahri normai. Tomehr tas netrauzeja schuhposchanu un wareja redset baudsi galwinu, kas gurdeni nokarajàs pahr plezu. Schìs galwinas gan kaiteja tikai sew, bet netruhka ir tahdu, kas, atrasdamees „augstakà" gara stahwokli, lika eewehrotees no publikas, sewischki ar zinisksm peesihmem. Tahdas leetas ir neisbehgamas katrà israhkojumà ar „pilnu bufeti" un to wajadsetu eewehrot israhkotajeem, sewischki ja tee ir pagasta sabeedribas preekschstahwji. Bet tas „masa kasa" scheem wihreem, ja tikai zaur to nahk nauda. Un par konzesiju turet bufeti, krogus papus maksà smuku summu.
—pk—

No Dignajas. Nawa wairs tahlu 15. oktobrs, kad skolàs sahksees darbi, bet ar skolu telpu remonteschanu tehwi wehl nedomà pasteigtees. Un tas tà katru gadu — zik teek darits, tik teek paschàs pehdejàs deenàs, waj jau skolas laikà. — Schoruden sche eeradusees jau weena paschbrauzeja lokomobile. Ar winas gaitu puslihds apmeerinati, tikai masee tiltini nepanes winas swaru.

Jekabmeesta rajona skolotajeem no inspektora kga pasinots, lai skolà eewestàs un apstiprinatàs mahzibas grahmatas pirms 3 gadu laika netiktu mainitas, jo zaur beeschu grahmatu mainu skolneeku wezakeem zekotees weltigi isdewumi.
—t—

No Elejas. Schis rudens, ar wahrdu sakot, preeksch semkopja ir koti nelabwehligs, jo reta deena paeet, kad naw leetus. Daudseem labiba laukà sadihga, jo agrak nopkauto newareja leetus dehl ilgaku laiku west mahjà. Lopu bariba schogad buhs prasta, jo salmi no leelà slapjuma ir palikuschi melni un pee tam wehl ir maj audsis, tà tad us pawasari daudseem zelsees ruhpes, kà sawus lopinus isturet. Seemas sehju esam wisu nosehjuschi, dasche gan sehja tik schinìs deenàs, bet kad rudens isdodas labs, tad jau selmens sasels gan. Tà kà wisur, tà ari pee mums ir sajuhtams stipri laukstrahdneeku truhkums un tas wiss stipri kawè lauku nokopschanu. Leischu strahdneekeem aikal eekrita paschà leelajà barba laikà swehtdeenas. Weenam saimneekam, nesen atpakal, wehl newareja redset kweeschu gubinas us lauka, kuras no tahleenes isskatijàs itkà ar saku wadmalu apklahtas, jo bij sadihguschas. J. K.

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Laukſ. Beedribas Krahj-Aisdewu Sobeedriba.
Jelgawà, Katoku eelà 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenàs no pl. 10—2. Bilanze 31. julijà 1912. g. **5,889,229 rub. 92 kap.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawà,
Jelg. Laukſaimneezibas Beedribas namà, Katoku eelà 44. Kantors atwehrts darbdeenàs no pulkſt. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **ugunì**). Zentralkantors Jelgawà, Katoku eelà 44, Rigas kantors Leelà Kehnina eelà 28, zitur nodalas un agenturas

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibas apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uſ mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behru naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawà, Katoku eelà 44, Rigas kantors Leelà Kehnina eelà 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawà, Leelajà eelà Nr. 3.
Leelakà spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanà. Bagats krahjums gatawu apgehrbu angliu- un eekschsemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukſ. Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelà Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumà un masumà.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiskà Sabeedriba.
Walde **Rigà,** leelà Kehninu eelà Nr. 27, nodalas **Jelgawà,** Katoku eelà Nr. 46 un 37 un **zitàs pilsehtàs.** Wisadas ruhpneezibas maschinas un rihkus, elektrotechniski peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Jaksmans
drehbneeks
Jelgawà, Leelajà eelà Nr. 6.
Leels krahjums eeksch un ahrsemes stoffu.
Glihti uswalki
no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawà, Pasta eelà Nr. 1.
Drehbes leelà iswehlê no wisslawenakàm **eeksch- un ahrsemes fabrikàm.** Kà ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteku

Jaun-Swirlauka. Jaun-Swirlaukas Semkopibas Beedribai buhs sapulze ar preekschlasijumeem 30. septembrî sch. g. Lasis Latweeschu Laukſaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas bahrskopibas spezialists J. Semturis par auglkopibu, speziali par bahrsaugu pahrstrahdaschanu un ismantoschanu. Sahkums pulksten 3 pehz pusdeenas. Schejeenes apgabalà bahrskopiba deesgan attihstita, tikai neesam lihds schim ruhpejuschees par peenahzigi eenesigu bahrsa raschojumu ismantoschanu. Tapehz augschminetais preekschlasijums muhsu apstahklos sewischki noderigs un to eeteizams muhsu bahrsu ihpaschneekeem apmeklet.

Nigranda. Ar pehdejo laiku saimneezìskajeem panahkumeem nigrandeeschi war lepotees un deret par preekschsihmi wisai apkahrtnei. Tulit pehz marta mehnesi notureteem lauksaimneezibas kursеem nodibinajàs kopmoderneeziba, kura eerihkota ar masakàm maschinam un strahdà gluschi apmeerinoschi. Tagad nodibinajàs ari lopu pahrraudsibas beedriba preeksch lopkopibas pazelschanas un peena lopu raschibas wairoschanas. Jaunà pahrraudsibas beedriba darbojas Latweeschu Laukſaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas Lopkopibas sekzijas wadibà un audsina weenigi weetejos latweeschu sugas lopus, kuri schaî apgabalà usturejuschees tihri un jau tagad raschibà israhdijuschees par wisai teizamu lopkopibas materialu. Par instruktoru pahrraudsibas beedribà eestahjees F. Pawlowitschs, kursch Kursemê sawà arodà jau labi pasihstams. — Lai buhtu peemehrotas telpas sapulzem un isrihkojumeem, nigrandeeschi zek sew plaschu beedribas namu. Wentinsch.

Wentspils. Latweeschu Laukſaimneeku Ekonomiskà Sabeedriba sarihko pee Sarkanmuischas-Wahrwes-Wentspils laukſaimneezibas beedribas wispahrigus laukſaimneezbas kursus ar programu semkopibà, dahrskopibà, lopkopibà un peensaimneezibà no 30. septembra lihds 11. oktobrim sch. g. Eeejas maksa beedreem 2 rbl., nebeedreem 3 rbl. no saimneezibas par wisu kursu laiku, deenas klausitajeem 30 kap. resp. 40 kap. no personas. Kursi notiks Edolfa kunga namà pee Kuldigas zeła. Peeteikschanos uſ kursеem peenem Sarkanmuischas-Wahrwes-Wentspils Laukſ. Beedriba un Latweeschu Laukſ. Ekon. Sabeedribas Wentspils Nodała. Wentspils apgabalà laukſaimneezibas kursi un speziali preekschlasijumi par praktiskeem temateem wehl pawisam reta leeta, tapehz ari redsam, ka Wentspils aprinkî laukſaimneeki wisai lehnam eet uſ preekschu saimneezibà. Te wehl naw kopmoderneezibu un lopu pahrraudsibas beedribu, masà mehrà prot leetot mahkſligus mehslus un pazelt semes auglibu, nepasihst jaunakàs laukſaimneezibas maschinas, neaudsina saknaugus u. t. t., kur zitos aprinkos, pat netahlu kaiminos, wiss tas jau parasta leeta. Tagad nu Wentspils apkahrtnes laukſaimneekeem sewischka isdewiba mantot ihsà laikà un bez kahdeem sewischkeem isdewumeem derigas laukſaimneezibas sinaschanas — kà sawu saimneezibu eenahkumus pawairot wisàs nosarès. Ir gan wentini samehrà labi pahrtikuschi, un winu starpà ir daudsi leelu un turigu saimneeku. Bet ari tahdeem saimneezibu eenahkumu wairoschanàs nebuht nenahk par launu; tahdi saimneeki, pee pareisas saimneezibas eekahrtoschanas, waretu eenehmumos peelihdsinatees daschai labai muischai. —..—

No Jelgawas.

Pehz Kursemes wizegubernatora pawehles no 10. sept. sch. g. wiseem polizijas, kà ari ziteem eekschleetu ministrijas pahrsinà stahwoscheem eerehdneem wasaras mundeera weetà jasahk leetot wispahrigàs formas mundeeri.

Jelgawas Atturibas Beedriba „Glahbschana", peeweenodamàs leelajàm pretalkohola deenas swinibam Peterburgà un zitàs Kreewijas pilsehtàs, sarihkos 23. un 24. septembrî ari Jelgawà preekschnesumus un isplatìs rakstus, kas apgaismos un rahdìs nowehrst to postu, ko padara alkohols. — Tà kà „Glahbschanas" beedribai tuwu stohw daschadi draugi un daschas beedribas Jelgawà, Rigà un uſ laukeem, kas pabalstìs beedribu minetàs swehtku deenàs, tad swehtku programa buhs jo kupla.

Swehtki latweeschu walodà tiks swineti Latweeschu Beedribas plaschajàs telpàs swehtdeenà, 23. septembrî, no pulksten 1—4 deenà un wahzu walodà Amatneeku Beedribas sahlê, tajà paschà deenà, wakarà, sahkotees no pulksten 8. — Pa preekschnesumu starpam dseedàs daschadi kori. — Tà kà latweeschu sapulze sahksees pulksten weenà deenà, tad tur peedalitees parozigi buhs ari lauzineekeem un tà zaur sawu klahtbuhtni isteikt schinî wispahrigà pretalkohola deenà sawu protestu pret tautu lahstu — dserschanu.

Konzerts. Jelgawneekeem schowakar sagaidams skaists musikalisks-deklamatorisks baudijums, kuru teem teezas sagatawot muhsu teizami pasihstamee mahksleneeki P. Kreewinsch (klaweeres), A. Kaktinsch (baritons), A. Kornets (tenors) un Oswalds Gertsons (dekl.). — Ispildìtaju wahrdi jau galwo par rihkojuma labu isdoschanos, kas noteek kreewu sabeedribas „Kruschoka" telpàs. Sahkums pulksten 9. — Eeejas maksa: 75, 50 un 30 k.; sekojoschà ballê 30 k.

Apstiprinats no Kursemes gubernas preekschneezibas ar sewischku eekschleetu ministrijas atwehli par Bauskas rabinu Haims Blochs.

No jauna eewehletee Jehkabmeesta nodokku waldes lozekki Peteris Sahlits un Rafaels Meiersons apstiprinati schaîs amatos.

Pilsehtu wehleschanu leetàs senats paskaidrojis, ka personas, kuras par slepenu tirgoschanos ar degwihnu soditas ar zeetumu bez kahrtas teesibu aprobeschoschanu, nesaudè pilsehtu wehleschanu teesibas.

Mahras tirgus eesahkàs zeturtdeen. Peedalischanàs no lauzeneeku puses deesgan dsihwa. Sazeltas atkal parastàs buhdas ar ehdamam leetam, saldumeem, ar leetam pa 5, waj pa 20 k. gabalà u. t. t. Bijuschà zirkus weetà eerihkots karusels un uszelta wehl kahda buhda, wirs kuras eeejas rehgojas bilde, kura tehlo puskailu seeweeti, apskautu no tschuhskam un wirsraksts — „warietè-teatris". Tà tad wiss pa wezam, isnemot to, ka schoreis Mahras tirgus noteek bez schihdu peedalischanàs, kuri swin sawus buhdinu swehtkus. Isteek it brangi ari bez wineem. Rihtu tirgus beidsas.

Islikts behrns. Pasta eelà № 3, apakschstahwà sem trepem atrasts ap 3 mehneschi wezs wihreeschu kahrtas behrninsch. Winu nodewa audsinaschanas eestahdê. Pehz behrnina wezakeem stingri mellè.

Apzeetinats warmahka. Kahds pee Leel-Sesawas peederigs P. darija treschdeen, Katoku eelà № 42 atrodoschajà bodî daschadas nekreetnibas un beidsot sahka wehl aiskahrt apkalpotajus. Kad klahtesoschee weesi stahjàs uſ pehdejo pusi, minetais P. israhwa rewolweri un draudeja ar to alus bodes apmekletajeem. Winu apzeetinaja un nodewa polizijai.

Manewris. Rihtu pehz pusdeenas buhs weetejeem ugunsdsehsejeem uſ tirgus laukuma manewris, pee kura pirmo reis peedalisees welosipedistu kolona.

Sahdsibas. Kangihseru eelà № 50 isdarita muischneezei H. M. sistematiska naudas sahdsiba, sahkot jau no 15. julija. 8. sept. tai atkal nosuduschi 8 r. naudas un 2 jakas — 2 r. wehrtibà. Ismekleschana ussahkta.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas
no 3. lihds 9. septembrim.

Kristiti: Andrejs Jahnis Oskars Bikse, Wilhelms Johans Osterlad, Ernsts Inne, Lilija Natalija Bettija Rudsit, Peters Ulbrikis Bettinsch.

Ussaukti: Schanis Lehwarts ar Lihsi Salzman, Jahnis Galdinsch ar Mariju Schtahl, Heinrichs Bumbeers ar Elmu Mariju Billi Waraschinsky, Wilhelms Otto Bojs ar Juhli Pikel.

Laulati: Klahws Schasche ar Elisabeti Doroteju Puhze, Frizis Millers ar Ilsi Fridrikson, Mahrtinsch Freibergs ar Trihni Otiliju Theophili Swikis.

Miruschi: Peters Balzers 1½ g., Karlis Alfreds Grinwalds 7 g., Frizis Kundsinsch 70 g., Janis Pahwil 53 g., Anna Karlson 16 g., Reinis Breede 59 g., Lihse Lange 30 g. w.

Deewkalposchana: 16. septembrî, pulksten pus 10 no rihta ar deewgaldu, preeksch abàm draudsem, plkst. pus 2 behrnu deewkalposchana, mahz. Sanders.

Linu zenas.
12. sept. 1912. g.

Linu tirgus tendenze turas stingra aiz masajeem, truhzigajeem peewedumeem. Par zinskronu labuma lineem maksà bieksawà: Widsemes linos 58 lihds 59 rbl., Kursemes linos 53 lihds 54 rbl., Leetawas linos 53 r. un par salgalweem, hosdreibandeem 52 lihds 53 rbl.

Wisjaunakàs sinas.

Wihnê, 25. (12.) sept. Keisars peenehma audienzê bijuscho Portugales kehninu Manuelu. Audienze stahw sakarà ar Manuela saderinaschanos nodomeem ar Braganzas herzoga Miguela meitu.

Româ, 25. (12.) sept. Kara isdewumi no kara sahkuma lihds schim ir 403 miljoni liru leeli (schi sina isleekas schaubiga, jo neilgi atpakal sinoja par daudsi leelakeem isdewumeem).

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskà (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeschu Awises."
Atbildigais redaktors: R. Purinsch (Purinu Kläws).

Baltijas Laukſaimn. Sawſtarp. Kreditbeedr.

Makſà par noguldijumeem 6 % gadà, uſ tekoſcha rehkina 4½ %.

Noguldits lihdſ 31. augustam 1,371,349 rbl. 10 kap.

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ Nr. 28.

Kreewu adreſe: Прибалтійское Общество Взаимнаго Кредита Сельскихъ Хозяевъ, Бл. Королевская 28, г. Рига.

Homeopatisks un seeweeschu ahrsts kirurgs
Dr. med. Th. Rolssen,
Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ, 29,
1 trepi. Telefons 3173.
Runas stundas: no pulkst. 9½—12 preeſch pusd. un no 5—6 pehz. pusd., swehtdeenâs no 11—1 pusd. Masturigeem: otrdeenâs u. peektd. pr. pusd.

Peenemu **ahdas, dſimuma, puhſchla** un **ſifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurkatischana ar elektrizitati.
Dr. J. Machtus,
Marſtral-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel. telefons 5492.

Sobu ahrsts
H. Gutmans
Jelgawâ, Paſta eelâ Nr. 1
(weenstahwa namâ).
Runas stundas no plkst. 9—1 un no 3—5, swehtdeenâs no 9—1.
Sobus iſwelk beſ ſahpem, Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahkſligi ſobi ar un beſ platem ſelta kroni.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeku preſchu pahrdotawâ
Jelgawâ, Paſta eelâ № 13.
Peedahwà wiſadas laukſaimneezibà, dahrſkopibà un mahjſaimneezibà wajadſigàs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wiſados leelumos **Ellas** un **wilnas krahſas, ſeepju ſahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un ſeepes.**
Gumijas prezes.

Jelgawas Laukſaimn. Kr.-Aiſd. Sabeedr. zaur ſcho iſſludina

par ſuduſchu

noguldijuma ſihmi no 21. junija 1911. g. № **30437** par 125 rbl. un ka pehz 3 mehn. winas weetà, ja ta netiktu atraſta, iſdos weenigi derigu duplikatu.

?! Plahnos pulkſtenus !?

iſſuhta iſ Wihnes 15 rbl. weetà par **3 rbl. 95 kap** gabalà **tikai tapehz,** ka muhſu ahrſemju ſirma eepehrkpulkſtenus trihs reiſ lehtaki par zitàm firmam. — Muhſu pulkſteneem loti labas ihpaſchibas, tee pateeſcham plahni (ne beeſaki par kreewu rubli), glihtas ſilas krahſas, wisjaunakà faſona ar pirmas ſchkiras mechaniſmu uſ 16 rubineem uſwelkami 38 ſtundàs reiſ, nekahdi naw peelihdſinami leelajeem pakaidarinajumeem. Tikai **Wihne** ſpehj pahrdot tik labus pulkſtenus par tik lehtu maksu Maksa nedſirdeta, ar muitu un peeſuhtiſchanu **3 rbl. 95 kap.,** 2 gabali — 7 rbl. 55 kap., 3 gabali — 10 rbl. 40 kap., 5 gab. — 15 r. 35 k. Iſſuhtam uſ pehzmaksu beſ eemaksas uſ ſekundi noreguletus pulkſtenus ar galwoſchanu uſ 15 gadeem.
Adreſe iſgreeſchama un uſlihmejama uſ paſtkarti waj kuweru.

Австрія, Вѣна 2—1 ул.
Почтамтъ 27.
Ю. Якубовичъ 39—9.
Wien, 2—1 J. Jakubowitz,
Postamt 27. 39—9.

Paſtellejumi ſuhtami kreewu waloda Ihſta jaunſelta pehdejà faſona lehdites 75 kap. un 1 rub. 50 kap. gabalà; dubulta — 2 rub. 50 kap.

A. N.
Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawà, Katolu eelà № 12, eeteiz wislabakàs papirosu tſchaulites (hilſes) iſ paſcha auto-mech. fabrikas
„Sankt Gotthard",
ſtarp tàm: loka kaſtites par 250 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundſtiki katrà kaſtitè un „Zarſkija" ar glihtu walſts ehrgli.
Smarſchiga tabaka: **Halis** ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. **Maikapara** ſpezialtabaka: **Swesda** № 40, nepahrſpehjama labuma. Papirosi wiſas watrak peeprasitas ſortes par lehtàm zenàm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkſchanas weeta.
Tabaka 3 ſorte jau no 70 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 ſahkot.

Peepraſeet **ihſto Hollandes kakao.**

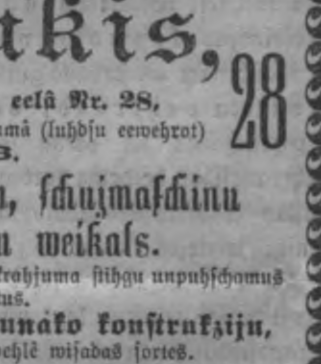

Tikai ar marku **globus un taſe.**

Luhdſu to pee pirkſchanas eewehrot.

Muhſu konkurenti, uſtraukti no muhſu milſigas weikſmes, neatſtahj nekahdus lihdſekkus neiſleetotus, lai peewilktu pirzejus.

Mehs tahdu zelu neſtaigaſim. Kà lihdſ ſchim mehs, zihniſimees tikai par to, lai

muhſu kakao

buhtu augſta labuma, barojoſchs un patihkamas ſmarſchas. Luhdſam neſamainit ar muhſu wahrdeem un peepraſit kakao tikai ar marku

Globus un taſe.

Peepraſeet un pahrleezinatees.

J. S. Van-Houten un Ko., Amsterdamâ.

!! Wislehtakas zenas !!

F. Lukis,

28 **Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 28,** 28
ſeepju fabrikanta Friſcha namâ (luhdſu eewehrot)
Nr. 28.

Muſikus instrumentu, ſchujmaſchinu un weloſipedu weikals.

Laipni pee ahwà no ſawa bagata krahjuma ſtihgu unpuhſchamus instrumentus.

Gramofonus ar wisjaunako konſtrukziju,
Harmonikas, loti leelà iſwehlê wiſadas ſortes.

Leels ſchujmaſchinu lehgeris, no labakàm un ſlawenakàm fabrikam ar ilggadigu galwoſchanu. Wiſus augſchà minetos rihkus pahrdodu ari uſ nomaksu, par lihdſ ſchim nedſirdeti lehtàm zenam, beſ prozentu peeſkaitiſchanas. Weegli maksaſchanas noſazijumi, ſahkot no 3 rubl. mehneſi. Wislabakàs ahrſemes ſolo-ſtihgas un gramofonu adatas. **Gramofonu plates** leelà iſwehlê wiſàs walodàs, loti lehti, jau no 60 k. gabalà, wiſſaunakee uſnehmumi.

Paſcha leela mechaniſka darbniza
preeſch wiſeem instrumenteem, weloſipedeem, ſchujmaſchinam u t.t. **Klaweeru un harmoniumu** iſlaboſchanu un noſkanoſchanu iſdaru loti lehti un noteiktà laikà. Laipni luhdſu, paſchu intereſes, labà, mani pagodinat un par manas prezes labumu un wehl lihdſ ſchim nebijuſchàm lehtàm zenàm pahrleezinatees.

Laipna apkalpoſchana. Ar augſtzeenibu

F. Lukis, Katolu eelâ Nr. 28.

!! Wislehtakas zenas !!

No waldibas apſtiprinati
Dr. med. **J. Brennsohn, Rigâ,**
Maſaſchu ſkola un **ſlimu kopſchanas kurſi.**
Mahzibas nodalas: Maſaſcha, weſelibas gimnaſtika, kosmetiſka maſaſcha, ſlimu kopſchana.
Peeteikſchanos peenem ar 25. augustu ſahkot Rigâ, Dſirnawu eelâ Nr. 64, no pulkſten 10 lihdſ 12 preekſchpuſdeenà.
Uſ wehleſchanos peeſuhta proſpektus.

J. Dawidenas
ſeepju fabrika Jelgawâ,

Kalwes ſchoſejà Nr. 20.
(Telefons 656.)

Peedahwà god. publikai **wiſadas ſeepes augſtakà labumà** par zivilàm zenam.

Kaut gan fabrika paſtahw tikai kà no jauna gada, tàs raſchojumi jau **godalgoti ſudraba medalam Walkas** un **Walmeeras iſſtahdês** ſchajà waſarà.

Noliktawa un kantoris
paſtellejumeem un eepirkumeem atrodas

Katolu eelâ Nr. 40.

Meitene

preeſch awiſchu lozîſchanas war peeteiktees „Latweeſchu Awiſchu" ekſpedizijà, Skrthweru eelà Nr. 35.

No waldibas apſtiprinati kurſi
ſtoſtoſcheem un pakurleem
Gregors Pielkroſe, ſpezialiſts.
Rigâ,
Brunineeku eelà № 19, dſ. 6.

„Latweeſchu Awiſes" redakzijas iſdewumà
nupat kà iſnahza

Uhdens wirpulî.

Henrika Senkewitſcha romans.
Tulkojis Fridis.
Makſà 45 kap.

H. A.
Briegera lanolina ſeepes

ir maigakàs toaletes ſeepes ikdeenischkai leetoſchanai.
Dabujamas gandrihſ wiſàs apteekàs, apteeku pretſchu un parfimeriju weikalos, kà ari fabrikas weikalos.
Rigâ,
Stabu eelà Nr. 10, un Kalku eelà Nr. 2.

Par welti

iſſuhtam ſawu jauno illuſtreto **zenu rahditaju** par gramofon. **Teatr. illuſ.** ſchujmaſchinam, weloſipedeem u. t. t.
kreewu walodà.
Peepraſeet to uſ adreſi: Торговый домъ Х. Финкельштейнъ Германія, Берлинъ, Кантъ ул. № 120.
Exporthaus H. Finkelstein, Berlin—Ch. Kantstrasse № 120.
PS. Wehſtulem wajadſiga 10 kap. un paſta kartem 4 kap. markas.

Bahluma kaite. Maſaſiniba

ſewiſchki
ſeewam un jaunawam
teek noteikti un paſtahwoſchi iſahrſteta ar

Sanguinal-pillem „Krewel".

Sanguinal-likworu „Krewel".

Schee preparati atſchkiras jo teizami zaur ſawu labumu un teek no wiſwahjakàs mahgas labi ſagremoti. — Nekahds mahgas ſazeetejums, Nekahdas galwas ſahpes.

Stingri jaraugas uſ originalmarku
„Krewel".
Dabujams wiſàs Kreewijas apteekàs.

Lanolin lilija peena ſeepes.

Likumigi ſem Nr. **775** fargatas.
Slawenakais lihdſeklis ſamta mihkſtumu ahdai ſaſneegt.
Dahmam uſ labako eeteizams.
Dabonams wiſàs labakàs apteeku pretſchu pahrdotawàs.
Makſà 40 kap. gabals.
Daudſkahrt godalgotas ar augſtakam godalgam.
Seepju un parfimeriju fabr. ſabeedriba
WENUS.
Markowiz & Plöhn.

Nikolajs Bergs, Jelgawà

peedahwà
tehju no wisſlawenakàm firmam.
Nededſinatu un arween ſwaigi dedſinatu **kafiju,**
paſihſtamà labuma un par daſchadàm zenam.
Kolonial- un konditoru prezes.
Delikateſes un augļus.
Eeſch- un ahrſemes
wihnus un likeerus.
Frantſchu un kaukaſijas
konjaku.
Franzijas, Wahzijas un Kreewijas
ſchampani.
Dabigus mineraluhdenus.
Leelajà eelà Nr. 9. Telefons 156.

Печатать разрѣшается полиціею. Te klaht 1 peelikums. Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukatawà.